

SLAPENDE VROUW.

Ud moedertje is in slaap gevallen.

Maar neen, oud moedertje is zij niet. Dat is niet de vrouw, wier gelaat een blijmoedigen plooi en wier oogen een vriendelijken glans hebben behouden uit den tijd, dat ze kinderen koesterde op haar schoot, en wier hoogste streven is geweest, haar kinderen door haar liefde te besturen. Dat is niet de Kwakervrouw uit de Negerhut, die Eliza herbergde. Dan zou ze ronder en gladder moeten zijn en minder gerimpeld.

Neen, gewerkt heeft ze, hard gewerkt, haar leven lang, en nog werkt ze. Het kantwerkgereedschap getuigt het.

Neen, als deze kinderen heeft groot gebracht, dan heeft ze hen niet in de eerste plaats geleid door haar liefde, maar door haar wijsheid, door haar tucht; dan heeft zij vader en moeder tegelijk kunnen zijn; dan hebben haar kinderen haar niet aangehangen, maar geërbiedigd en vereerd; dan hebben ze het in later tijd erkend, hoeveel ze aan zulk een moeder te danken hebben gehad.

En in elk geval is ze een „moeder in Israel" geweest, eene, die velen heeft kunnen onderwijzen en leiden en raden en den weg wijzen, omdat ze zelf veel ervaring had. Uitwendige ervaring misschien ook, maar vooral inwendige zielservaring.

Wat zij is en wat zij voor zielezichten bezit, zij is het geworden en zij bezit het langs den weg van den strijd en de verovering. Voor haar is de Bijbel niet enkel het boek geweest, dat aanwijzing gaf bij elke moeilijkheid en troost bij ieder leed; neen, de Bijbel is haar boek geworden, omdat zij zijn waarheden heeft moeten veroveren op de betweterij van haar eigen scherp verstand. Maar juist omdat dat verstand overwonnen is, verstaat zij den Bijbel zoo goed, en juist omdat ze tegen een sterken vijand heeft moeten strijden, is zijn waarheid haar eigendom geworden, haar onvervreemdbaar eigendom, dat door geen menschenredeneering haar ooit kan worden ontnomen. Immers, die redeneeringen heeft zij zelf er tegen ingebracht.

Nu slaapt ze. Maar bijna zou men zeggen, dat ze nog peinst over het gelezene, en dat ze er zich in haar droomen nog mee bezig houdt. De slaap is haar te machtig geworden; het lichaam wil den geest niet meer zoo gewillig gehoorzamen als in vroeger dagen, maar toch zal de Meester, als Hij komt, haar wakende vinden, ook al slaapt het vermoede lichaam.

Aan de komst van dien Meester denkt ze. Of Nicolaas Maes, de schilder, het verstaan heeft, weet ik niet; mij is ze de type van een peinzende en scherp denkende vrouw uit het heden.

Maar toch, ook de schilder heeft er op willen wijzen. Hij teekent ons haar niet als een vrome vrouw, die onder het zingen van de „liederen Zions," zooals men vroeger zei, in slaap is gevallen; neen, hij heeft het boek der profetieën opengeslagen, haar lievelingsboek.

Heeft ze gelezen in het boek van Amos, den ossenherder? Maar neen, de vouw in het boek zegt wat anders; ze las den profet Joël in zijn laatste hoofdstuk. Toen heeft ze het boek ter zijde gesteld, en haar gezangboek genomen, om in den geest of met den mond te zingen van wat haar bezig hield, en toen heeft de slaap haar overmand, maar haar geest was nog bezig met het boek van Joël.

Wat haar zoo getroffen heeft? Was het niet de oproeping tot den krijg? Was het niet dat forse woord: Slaat uw spaden tot zwaarden en uw sikkelen tot spiesen; de zwakke zegge: Ik ben een held!

Een vreemd woord, zoo geheel, zoo letterlijk in tegenpraak met wat Jesaja en Micha voorzeggen, dat de zwaarden tot spaden en de spiesen tot sikkelen zullen worden geslagen. Dat is een woord, waarin zij zoo dikwijls zich

verblijd heeft en verheugd, een woord, dat den tijd van het komende vredetijpeert. En nu dit woord: de spaden tot zwaarden! Alsof er geen landbouwbedrijf meer noodig is, alsof alles gedaan moet worden tot vernieling van het menschdom.

En het treft haar, hoe onze tijd daar als 't ware een voorspel van geeft. Neen, ze weet het wel, dat het niet deze tijd is, waarover de profetie spreekt, want die strijd zal uitgevochten worden niet aan de Somme, niet in de Karpathen, niet in de Dobroedsja, maar in het dal van Josafat, het dal des dorschwagens, waar Gods helden zullen nederdalen om de menigten, menigten te overwinnen. Maar een voorspel lijkt het haar, waar ze van niets leest dan van munitie. Heeft Engeland alleen niet reeds vier duizend munitiefabrieken aan den arbeid, fabrieken die in vroeger tijd de „spaden" leverden, de gereedschappen en de goederen tot nuttig gebruik? Werkt niet Frankrijk en Rusland en Japan en Canada en Amerika mee, en hebben ze niet samen nog nauwelijks zooveel kunnen vervaardigen als Duitschland en zijn zwakke bondgenooten? En klaagt niet de gansche wereld, dat wat voor de bedrijven des vredes noodig is, bijna niet meer is te verkrijgen?

De spaden tot zwaarden! Het is, of de wereld in onze dagen een krachtproef neemt. Het is, alsof ze vraagt, wat ze zal kunnen doen in den toekomstigen grooten krijg, wanneer alle volken te hoop zullen rotten om Jeruzalem krijg aan te doen.

Nu nog een strijd van volk tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk; dan een strijd tegen Juda en Jeruzalem, een strijd, waaraan de „dag des Heeren" een eind zal maken.

Maar dan toch ook nu een stilstand over de gansche aarde van al wat nuttig en oorbaar is, en een eenig en alleen zich richten op den krijg, een meesleepen van alles en allen in den stroom der verdelging, die bruisend gaat over de landen van Europa van de Noordzee tot den Bosporus. Een strijd, waarvan niemand den oorsprong kent, en waarvan niemand het doel meer weet; een strijd om te strijden, om te doden, om te vernietigen.

In de toekomst echter een andere strijd, een strijd rechtstreeks tegen God en Zijn Christus, gelijk in den tweeden Psalm gezegd wordt. En die strijd eindigt met een heerlijke overwinning.

En dan zal het geschieden, dat de bergen van zoeten wijn zullen druipen, en de heuvelen van melk zullen vlieten en alle stroomen van Juda vol van water zullen gaan. En dan zal het geschieden, dat de omsmeding plaats hebben zal in omgekeerde richting: de zwaarden tot spaden en de spiesen tot sikkelen.

Mijn oude vrouw heeft er over gepeinsd en ze heeft zich verblijd in de belofte, dat de Heere de toevlucht Zijns volks en de sterkte der kinderen Israels zal zijn. En diezelfde trouwe God zal ook haar bewaren in de moeilijkheden van dezen dag, hoe groot die ook zijn of mogen worden. Ze heeft haar boek der lofliederen genomen. Was het de 46^e Psalm, dien ze gezongen heeft: „God is ons een toevlucht en sterkte; Hij is krachtiglijk bevonden een hulp in benauwdheden. Daarom zullen wij niet vreezen, al veranderde de aarde haar plaats en al werden de bergen verzet in het hart der zeeën."?

Haar is dat woord voldoende kracht, en al is ze nu in slaap gevallen, de bewustheid van des Heeren machtige hulp blijft haar bij en zal bij het ontwaken weer haar sterkte zijn. Het profetische woord, dat zeer vast is, dat is de eenige sterkte en kracht in den moeilijken tijd. Dat geeft licht in elke duisternis, ook in de duisternis van den wereldoorlog, en dat geeft den moed, om, hoe het ook ga, gerust het hoofd te slapen te leggen. „Ik zal in vrede te zamen nederliggen en slapen, want Gij, o Heere! alleen zult mij doen zeker wonen."

A. L.

Naar een schilderij van Nicolaas Maes.